

Yksiköiden tekniikka ja kiinteistöt sekä vesihuolto vuoden 2025 talousarvioehdotus

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto 28.08.2024 § 52

Valmistelija

Tekninen päällikkö Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupunginhallitus on 19.8.2024 §:ssä 182 hyväksynyt vuoden 2025 talousarvio-ohjeet ja alustavan kehyksen.

Asian valmistelussa todetaan muun muassa seuraavaa:

Talousarvion kehyksen lähtökohtana on, että tuloveroprosentti säilyy ennallaan 7,9 prosentissa.

Valtionosuudet ovat kaupungille erittäin haastavalla tasolla. Kuntaliiton kesäkuussa 2024 julkaistun ennusteen mukaan kaupunki saisi vuonna 2025 valtionosuuksia 8,6 miljoonaa euroa, mikä on vain 400 000 euroa enemmän kuin vuonna 2024, vaikka työllisyystehtävä siirtyy kaupungille 1.1.2025 alkaen. Työllisyysuudistukseen kaupunki saa valtionosuuksia noin 1,4 miljoonaa euroa. Paraisten kaupunki maksaa sote-uudistuksesta 6,3 miljoonaa euroa vuonna 2025. Sote-uudistus ja sen vaikutukset valtionosuusjärjestelmään ovat kaupungin kannalta erittäin ongelmallisia. Uudistuksen piti lähtökohtaisesti olla kustannusneutraali, mitä se ei tosiasiallisesti ole.

Kaupungin haastavan taloustilanteen vuoksi toimintojen kustannusten mahdollinen nousu on kompensoitava löytämällä säästöjä muualta. Sekä henkilöstökulujen että ostopalvelujen osalta kustannusten nousu on oltava 0 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Kuntien virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 saakka, minkä jälkeen yleisestä palkankorotuksesta ei ole tietoa. Talousarviossa henkilöstökustannuksia lisätään arvioon perustuen 2,0 prosenttia.

Vuosikatteen on tasapainoisessa kuntataloudessa riitettävä investointikulujen kattamiseen. Tämän ylittävät investointikulut on rahoitettava lainoin. Kaupungin investointitaso on viime vuosina ollut korkeampi kuin mitä kaupungin tavanomainen investointitaso sallii. Investointitarve kaupungissa on edelleen suuri. Vuoden 2025 kehys perustuu noin 3 miljoonan euron vuosikatteeseen. Kaupungin talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti investointitalousarvio saa vuonna 2025 olla enintään 6 miljoonaa euroa.

Vuoden 2025 kehyksen mukaan kaupungin alijäämä olisi noin -2,5 miljoonaa euroa.

Vuoden 2025 talousarvion kehyksessä on useita epävarmoja eriä johtuen organisaatiomuutoksesta, jota kaupunki on toteuttamassa, sekä työllisyysuudistuksen vaikutuksesta kaupungin kustannuksiin suhteessa kaupungin valtionosuuksina saamaan rahoitukseen.

Kehys tulee siten nähdä alustavana kehyksenä, jota päivitetään syksyllä talousarvioprosessin edetessä, mikäli korjattavia asioita ilmenee.

Osastopäälliköt vastaavat ensisijaisesti oman osastonsa talousarviosta ja taloussuunnitelmasta yksikkötasolla.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaoston alaisuudessa toimivat uuteen kaupunkikehitysosastoon kuuluvat yksiköt *tekniikka ja kiinteistöt* sekä *vesihuolto*. Kaupunkikehitysosastoon kuuluvat myös yksiköt *kaavoitus ja liikenne, rakennus- ja ympäristöpalvelut* sekä *maankäyttö*.

Käyttötalousarvio ja kehys vuodelle 2025

Kaupunkikehitysosaston alustavassa talousarvion kehyksessä on lähdetty siitä, että tulot jäävät noin 0,5 miljoonaa euroa pienemmiksi kuin vuoden 2024 talousarviossa ja että menot jäävät niin ikään noin 0,5 miljoonaa euroa pienemmiksi kuin vuoden 2024 talousarviossa. Toimintakate olisi näin ollen vuoden 2024 talousarvion tasolla eli noin miinus 8 miljoonaa euroa. Kehyksessä ei ole otettu huomioon sisäisiä tuloja ja menoja, koska ne eivät vaikuta kaupungin kokonaistalousarvioon.

Aikaisemmat tekniikan ja infran sekä tilapalvelujen vastualueet kuuluvat uudessa organisaatiossa samaan yksikköön eli tekniikan ja kiinteistöjen yksikköön. Vuoden 2025 talousarvion kehymen lähtökohtana ovat olleet seuraavat muutokset vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Muutokset ja kehys käyvät ilmi alla olevista taulukoista.

TEKNIikka JA INFRA	TP 2023	TA 2024	JAOSTO 2025
Tuloarviot ja määrärahat			
Toimintatulot	1 241 864	137 500	137 500
Toimintamenot	-4 594 850	-3 545 185	-3 545 185
Toimintakate (netto)	-3 352 986	-3 407 685	-3 407 685

TILAPALVELUT	TP 2023	TA 2024	JAOSTO 2025
Tuloarviot ja määrärahat			
Toimintatulot	6 218 714	5 858 672	5 458 672
Toimintamenot	-8 928 900	-9 315 653	-8 900 000
Toimintakate (netto)	-2 710 186	-3 456 981	-3 441 328

Vuoden 2025 kehyksessä on lähdetty siitä, että ulkoiset tulot vähenevät kiinteistöjen osalta 0,4 miljoonaa euroa ja menot vastaavan määrän. Syynä tähän tulojen vähennykseen on lähinnä sote-kiinteistöihin liittyvä epävarmuus. Kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöt sekä paloasemat (sote-kiinteistöt) on lain mukaan yhtiöitettävä viimeistään vuodesta 2026 alkaen.

Menopuolella kehyksessä on huomioitu kaupungin kiinteistöjen myynti, mikä pidemmän päälle vähentää kiinteistöjen ylläpidon ja saneerauksen kustannuseriä. Uusi organisaatio rakentaa sen varaan, että kaupungin kiinteistömässä pienenee ja että kiinteistöjen myynti etenee nopeammin.

Vesihuollon osalta vuoden 2025 kehys ei tuo merkittävää muutosta vuoteen 2024 verrattuna. Tulot ja menot perustuvat vuoden 2024 tasoon, vaikka otetaan huomioon sopimuksenmukaiset noin 2–3 prosentin palkantarkistukset.

VESIHUOLTO	TP 2023	TA 2024	JAOSTO 2025
Tuloarviot ja määrärahat			
Toimintatulot	3 869 318	3 811 474	3 811 474
Toimintamenot	-3 099 214	-3 011 223	-3 011 223
Toimintakate (netto)	770 104	800 251	800 251

Vuoden 2025 investoinnit ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelma

Kaupunkikehitysosasto vastaa suuresta osasta kaupungin investointeja ja investointihankkeita. Investointitarve on suuri, mutta kaupungin talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti investointitalousarvio saa vuonna 2025 olla enintään 6 miljoonaa euroa. Ehdotus vuoden 2025 investointitalousarvioksi perustuu talouden tasapainottamisohjelman osana tehtyyn viiden vuoden investointisuunnitelmaan, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.6.2024 §:ssä 55. Investoinnit priorisoitiin ja jaettiin ryhmiin 1–6 seuraavasti: Hankkeet, jotka on toteutettava; Hankkeet, jotka tulee toteuttaa muiden käyttökustannusten vähentämiseksi; Yhdyskuntakehitystä edistävät hankkeet; Yhdyskuntakehitystä edistävät hankkeet, jotka rahoitetaan valtionperinnöillä, tuilla ja muulla ulkoisella rahoituksella; Hankkeet, jotka voidaan rahoittaa Paraisten Kaukolämmöstä saadulla myyntivoitolla sekä Muut.

Talousarvioaikataulu

Talousarviotyötä on aikaistettu noin kuukaudella aikaisempiin vuosiin verrattuna. Kaupunginhallitus käsittelee talousarvioehdotusta ja investointitalousarviota 28.10. ja kaupunginvaltuusto 11.11. Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto käsittelee talousarvioehdotusta ja investointitalousarviota 24.9.2024. Samassa kokouksessa käsitellään myös yksiköiden tekniikka ja kiinteistöt sekä vesihuolto taksoja.

Oheismateriaali

Vuoden 2025 talousarvion laatimishjeet
Paraisten kaupunki, vuoden 2025 kehys

Esittelijä

Tekninen päällikkö Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto käy aloituskeskustelun talousarviosta ja saa tiedoksi talousarvion alustavan kehyyksen ja aikataulun.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto 24.09.2024 § 58
344/02.02.00/2024

Valmistelija

Tekninen päällikkö Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Yksiköille tekniikka ja kiinteistöt sekä vesihuolto on laadittu talousarvioehdotus kaupunkikehitysosaston saaman kokonaiskehyyksen pohjalta. Talousarvioehdotuksen valmistelun tukena ovat olleet yksiköiden tekniikka ja kiinteistöt sekä vesihuolto yksikkökohtaiset kehyykset.

Ehdotukset perustuvat vuoden 2024 talousarvioon ja toimintaan. Kiinteistöjä koskevassa talousarvioehdotuksessa on otettu huomioon ulkoisten tulojen väheneminen. Vaikka kehysten lähtökohtana oli, että tulot vähenisivät 0,4 miljoonalla eurolla, ehdotus perustuu hieman pienempään vähenemiseen. Suuri osa ulkoisista tuloista tulee sote-kiinteistöistä, joita Varha vuokraa myös vuonna 2025. Koska ulkoisten tulojen vähenemisen arvioidaan jäävän kehysten osoittamaa pienemmäksi, myös tarve alentaa kustannuksia vähenee vastaavasti. Tulojen väheneminen on kytketty suoraan kustannusten vähenemiseen, jotta saavutetaan tasapainoinen talousarvio, eli talousarvio, joka ei saa kasvaa vuoteen 2024 verrattuna.

Henkilöstökustannusten vähennykset ovat seurausta kesällä 2024 toteutetusta organisaatiomuutoksesta, jossa kiinteistöpäällikön ja yhdyskuntainsinöörin virat lakkautettiin ja muutettiin teknisen päällikön viraksi. Kiinteistöpuolella tapahtuu vuonna 2025 yksi eläköityminen, mikä on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa. Talousarvioehdotuksessa ei ole lopullisesti otettu kantaa siihen, missä muodossa kyseinen vakanssi korvataan, ainoastaan siihen, että vastaava työpanos tarvitaan edelleen.

Vesihuollon osalta lähtökohtana on, että toiminta jatkuu ilman merkittäviä muutoksia. Tämän vuoden tuloennusteen perusteella tulot on budjetoitu hieman suuremmiksi kuin tämän vuoden talousarviossa. Ehdotus ei perustu taksan korottamiseen, koska taksaa korotettiin vuonna 2024 eikä sen korottamiseen tai alentamiseen ole nykytilanteessa painetta. Taksa käsitellään erillisenä asiana ja mahdolliset taksamuutokset vaikuttavat suoraan talousarvioon. Myös kustannuspuolella on lähdetty siitä, että kustannustaso pysyy ennallaan ja kustannukset näin ollen voidaan pitää vuoden 2024 tasolla.

Vaikka talousarvioehdotuksessa ei ole juurikaan otettu huomioon kiinteistöjen myyntejä ja luovutuksia, kiinteistöjen aktiiviselle myynnille on suuri tarve vuoden 2025 aikana. Samaan aikaan sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä on tehtävä päätös vuoden 2025 aikana, koska Varha on ilmoittanut, ettei se tule käyttämään vuoden 2026 optiota.

Vuoden 2025 investoinnit ja investointitalousarvio

Investointitalousarvioehdotus perustuu pitkälti ehdotettuun 5-vuotisiin investointisuunnitelmaan, joka sisältyi talouden tasapainottamisohjelmaan. Osa hankkeista ja hankekustannuksista on selvinyt suunnittelun edetessä. Investointitalousarvioehdotusta on päivitetty näiltä osin. Kaupungin merkittävimpiä investointeja vuonna 2025 ovat muun muassa Malms skolan peruskorjaus, venesulun peruskorjaus ja Verkanin vesilaitos Korppoossa sekä Koivuhaan päiväkodin laajennus. Katuverkon perussaneerauksia ehdotetaan jatkettavan, jotta katuverkon korjausvelkaa saadaan aktiivisesti kurottua umpeen. Samoin ehdotetaan jatkettavan vesi- ja viemärijohtoverkon saneerauksia. Isoniityn asuinalueen laajentaminen ehdotetaan aloitettavan vuoden 2025 aikana kaupungin tonttitarjonnan lisäämiseksi. Investointitalousarviossa on myös Vapparintien liike- ja asuinkorttelin asemakaava.

Tekninen päällikkö tekee kokouksessa selkoa yksiköiden talousarvioehdotuksista ja suunnitellusta toiminnasta, henkilötyövuosista ja tunnusluvuista sekä investointitalousarvioluonnoksesta.

Vuoden 2025 talousarvioehdotus, vesihuolto
Ehdotus vuoden 2025 investointitalousarvioksi ja vuosien 2026–2027
taloussuunnitelmaksi

Esittelijä

Tekninen päällikkö Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto hyväksyy ehdotuksen yksiköiden tekniikka ja kiinteistöt sekä vesihuolto vuoden 2025 käyttötalousarvioksi. Jaosto saa vuoden 2025 investointitalousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelman tiedoksi ja lähettää kommentoidun ehdotuksen kaupunginhallitukselle.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.
